

Toimielin	Kasvatus ja opetuslautakunta
Hyväksymispäivämäärä ja pykälä	13.3.2025 §
Vastuuhenkilö	Sivistysjohtaja Veikko Niemi

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2024

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sivistysjohtajalla on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä ja johtamisesta samalla tavalla kuin sillä on vastuu organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja näihin liittyvän toiminnan järjestämisestä. Johto toteuttaa tämän vastuun edellyttämät toimenpiteet delemoimalla tehtäviä organisaatiossa sen eri tasoille johtamisjärjestelmän mukaisesti. Taloudelliset vastuut on määritelty hallintosäännön sekä talousarviossa esitettyjen tilivastuiden mukaisesti, sekä erillisillä hankintoihin liittyvillä delegointipäätöksillä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta noudattavat organisaation johtamisjärjestelmää sekä tehtäväkuvauksissa määriteltyjä vastuualueita. Palvelupäälliköt ovat raportoineet toiminnan ja talouden toteutumisesta poikkeamiseen kuukausikatsauksissa sekä laajemmin osavuosikatsauksissa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Sivistyksen sekä kasvatuksen ja opetuksen johtoryhmät seuraavat toimintaa ja sille asetettuja tavoitteita. Tarvittavat muutokset tai korjaukset poikkeamiin tehdään mahdollisimman nopeasti. Merkittäviä puutteita lakien ja päätösten noudattamisessa tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia ei ole havaittu vuoden 2024 aikana.

Palvelun päätöksistä tehtyjä oikaisuvaatimuksia on käsitelty lautakunnassa tai niistä on annettu lautakunnalle selvitys. Lautakunta on käsitellyt yhteensä kaksi oikaisuvaatimusta ja ne ovat liittyneet henkilöstöpäätöksiin.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tilinpäätöksessä toteuma ylittyi muutettuun talousarvioon nähden ja toimintakate ylittyi 1,0 %. Pääosin ylitys tulee varhaiskasvatuksen sekä kasvun ja oppimisen tuen henkilöstökuluista (sijaisuudet ja määräaikaiset) sekä palvelusetelien kustannuksista. Avustukset, hankkeet ja rahansiirrot ovat täsmäytetty kirjanpitoon ja niistä on annettu riittävät ja oleelliset tiedot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Tavoitteiden toteutumista palvelu- ja palveluyksikkötasolla on seurattu säännöllisesti sekä raportoitu osavuosikatsausten yhteydessä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta perustuu riskien tunnistamiseen koko toimintakentässä. Riskeillä tässä kohtaa tarkastellaan vähäistä suurempia riskejä kuten vos-rahoituksen muutokset, oppilasmäärän vaihtelut, maahanmuuton tilanne, sisäilmaongelmien korjaukset, osaamisen keskittymisen tuomat haasteet tai vastaavat. Palvelutasolla toiminnallisia riskejä tarkastellaan johtoryhmien työskentelyssä. Jokaisen päällikön tehtäviin kuuluu tiedostaa oman palvelunsa riskit ja pyrkiä varautumaan niihin. Merkittäviä riskejä kohdistuu erityisesti koulu- ja päiväkotirakennuksiin ja kriittisten asiantuntijoiden saamisen turvaamiseen. Monet koulukiinteistöt ovat tulossa elinkaarensa päähän. Perusopetuksen

kehittämissuunnitelman ja lainsäädännön muutosten mukaisia toimia laitetaan täytäntöön myös tämän hetken rakentamiskohteiden lisäksi.

Toiminnallisista riskeistä on syytä huomioida organisaation kuormitusta koskevat riskit. Palveluverkkoon liittyvät muutokset ja valmistelutyö lisäävät organisaatioon kuormitusta. Riskinä on, että tarvittavan toimintakulttuurin muutos ei etene riittävän nopeasti ja sitoutuminen muutokseen jää ohueksi.

Keskeiset riskit on arvioitu talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin liittyen ja niiden realisoitumista on seurattu normaalin talousarvion toteumaseurannan yhteydessä. Arviot riskeistä ja niiden toteutumisesta on laadittu tilinpäätösohjeiden mukaisesti.

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta on toteutettu talous-, hankinta- ja hallintosäännön sekä talousarvion määrittämällä tavalla. Hankinnat on tehty yhteistyössä hankintayksikön asiantuntijoiden ja kaupungin lakimiehen kanssa. Merkittävää omaisuutta ei ole hankittu eikä luovutettu vuoden 2024.

Sopimustoiminta

Sopimusten hallinta ja valvonta ovat toiminnasta vastaavien viranhaltijoiden oman vastualueen johtamiseen kuuluva tehtävä. Pääosa sopimuksin hankittavista palveluista edellyttää viranomaisvalvontaa. Lautakunta hallitsee vastualueensa sopimuksia hyväksymällä itse merkittävimmät sopimukset, osoittamalla niille määrärahat käyttösuunnitelmassa ja/tai hyväksymällä toiminnalle erilliset ohjeet. Tiedossa ei ole sopimuksista aiheutuneita negatiivisia seurauksia.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on riittävällä tasolla, ja hyvä hallintotapa toteutuu toimialan toiminnassa ja päätöksenteossa.

Säännöt ja toimintaa määrittelevät ohjeet ovat osin hajanaisia ja nopeasti muuttuvia, joten niiden noudattaminen vaatii erityistä tarkkaavaisuutta. Organisaation tiedolla johtamista kaikilla tasoilla on vahvistettava, jotta päätöksenteko ja toiminnan suunnittelu perustuu oikeaan tietoon ja sen analysointiin. Tietovarantojen hyödyntäminen johtamisessa edellyttää uusia järjestelmähankintoja.